

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyně Mgr. Jarmilou Úředníčkovou ve věci

žalobce: D. K.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem 150 00 Praha 5, Křížová 25

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 7. 2024, ve věci invalidního důchodu

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 12. 7. 2024, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na nákladech řízení částku 80,20 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované, jímž žalovaná zamítla jeho námitky proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 18. 4. 2024, č. j. X, kterým přiznala žalobci ode dne 15. 12. 2023 invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně a uvedené rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdila. Žalobce zdůraznil, že nesouhlasí se závěrem žalované v napadeném

Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.

rozhodnutí, že jeho zdravotní stav odpovídá srovnatelnému postižení dle položky 8b), odd. B, kapitoly IX. přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., tj. postižení se středně těžkými funkčními důsledky a sníženou celkovou výkonností při běžném zatížení, přičemž míra pracovní schopnosti žalobce je snížena o 40 %. Žalobce trpí vrozenou vadou, a to velmi rozsáhlou cévní malformací pravé strany trupu s malým přesahem přes zádovou střední část vlevo. Jedná se o benigní karvenózní hemangiom. Žalobce dále uvedl, že diagnóza venolymfatická malformace není explicitně uvedena v příloze k vyhlášce o posuzování invalidity a mechanické přiřazení k nejbližše srovnatelnému postižení nemůže zohlednit všechny obtíže a omezení, která jsou s jeho onemocněním spojena. Takto zvolené srovnatelné postižení tedy ani nemůže odrážet reálnou míru poklesu jeho pracovní schopnosti. Je přesvědčen, že jeho pracovní schopnost poklesla více než o 40 %, neboť u něj není dána pouze snížená celková výkonnost při běžném zatížení, jak se domnívá žalovaná, nýbrž žalobce běžné zatížení vůbec nezvládá, a pro zachování jeho zdravotního stavu je běžná zátěž vyloučena. Dle žalobce tedy není naplněn jeden z pojmových znaků srovnatelného postižení dle položky 8b), odd. B, kapitoly IX. přílohy k vyhlášce, a proto je bez dalšího neaplikovatelné. V tomto ohledu nemůže dle žalobce obstát ani zhodnocení míry snížení pracovní schopnosti žalovanou na samé horní hranici procentuálního rozmezí. Dle žalobce je přílehavější výběr srovnatelného postižení dle položky 8c), odd. B, kapitoly IX. přílohy k vyhlášce, které je definováno těžkými funkčními důsledky a omezením celkové výkonnosti při lehkém zatížení. Žalobce dále namítal, že v námitkovém řízení ani řízení v prvním stupni nebyl dostatečně posouzen jeho psychický stav. Dosud nebyl posuzován vliv mentálního postižení na jeho pracovní schopnost. Dále žalobce uvedl, že žalovaná chybně neaplikovala ustanovení § 3 odst. 1 vyhlášky. Žalobce je přesvědčen, že naplňuje zákonné předpoklady pro zvýšení horní hranice míry poklesu pracovní schopnosti o 10 %, neboť je u něj prokázáno více zdravotních postižení, zejména lehké mentální postižení, úzkostně depresivní porucha, chronické bolesti hlavy migrenosního typu, chronické bolesti zad a břicha, které vzhledem ke své intenzitě, četnosti a vzájemné kombinaci nejen výrazně narušují kvalitu jeho života, ale také omezují jeho pracovní schopnost.

2. Žalovaná v písemném vyjádření odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí a závěry vypracovaných posudků. Žalovaná navrhl provést důkaz posudkem příslušné posudkové komise MPSV ČR.
3. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
4. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobce požádal dne 14. 2. 2024 o invalidní důchod z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Česká správa sociálního zabezpečení rozhodnutím ze dne 18. 4. 2024, č. j. X přiznala žalobci od 15. 12. 2023 invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně s odůvodněním, že podle posudku Institutu posuzování zdravotního stavu ze dne 2. 4. 2024 byl uznán podle ustanovení § 39 odst. 1 a § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., invalidním pro invaliditu prvního stupně, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 40 %. Proti uvedenému rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal žalobce námitky, o nichž žalovaná rozhodla žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 12. 7. 2024, č. j. X tak, že námitky zamítla a rozhodnutí ČSSZ ze dne 18. 4. 2024 potvrdila. Žalovaná vycházela z posudku lékařky Institutu posuzování zdravotního stavu ze dne 28. 6. 2024. Podle posudkového závěru

rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole IX., odd. B, položce 8b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které posudková komise stanovila míru poklesu pracovní schopnosti 40 %. Dle § 3 citované vyhlášky procentní míru neměnila. Posuzující lékařka konstatovala, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je rozsáhlá venolymfatická malformace pravé strany trupu. Jedná se o středně těžké funkční důsledky, je nadále snižovaná celková výkonnost při běžném zatížení. S ohledem na tíži onemocnění a také s přihlédnutím k dalším souběžným diagnózám jakož i k charakteru profese žalobce zvolila horní hranici příslušného procentního rozmezí. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti ve smyslu § 3 citované vyhlášky neměnila, neboť nebyl naplněn obsah uvedeného ustanovení. Při hodnocení horní hranici již bylo posuzující lékařkou přihlédnuto k závažnosti zdravotního postižení, jeho komplikacím, charakteru profese i dalším onemocněním. Všechny posudkově rozhodné skutečnosti jsou dle posuzující lékařky obsaženy v hodnocení horní hranici. Nelze prokázat těžší funkční postižení. Datum vzniku invalidity bylo stanoveno dnem komplexního vyšetření, které celkově zhodnotilo tíži dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce. Zdravotní stav dle posuzující lékařky odpovídá I. stupni invalidity. Dále uvedla, že byly zhodnoceny všechny nálezy a diagnózy, trvalé a posudkově významné zhoršení zdravotního stavu se neprokázalo. Zdravotní stav je stabilizovaný, žalobce nadále studuje v rámci individuálního studijního plánu, dosud nepracoval. Je plně a dlouhodobě adaptován na chronické potíže bez prokázané progresse. Posuzující lékařka vyjádřila souhlas s posudkovým závěrem lékaře v prvním stupni. Při přezkumu zdravotního stavu nebylo zjištěno funkční postižení takové závažnosti, které by odůvodnilo změnu posudkového závěru. Zdravotní stav žalobce je dostatečně zhodnocen ve 40 % poklesu pracovní schopnosti. Zdravotní postižení není takového stupně závažnosti a rozsahu, aby odůvodňovalo stanovení vyšší míry poklesu pracovní schopnosti.

5. Z posudku Posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 6. 6. 2025, který si zdejší soud vyžádal v tomto řízení, bylo zjištěno, že k datu vydání napadeného rozhodnutí byl žalobce invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o invaliditu II. stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) téhož zákona. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 50 %, nedosahoval však více než 69 %. Předsedkyní posudkové komise byla MUDr. E.P., další lékařkou MUDr. I. L. s odborností interní lékařství a tajemnicí Bc. L. Š., DiS. Žalobce nebyl jednání posudkové komise přítomen. Posudek obsahuje výčet podkladů, z nichž posudková komise vycházela, zjištění ze stěžejních lékařských nálezů, diagnostický souhrn a posudkové hodnocení. Posudková komise dospěla k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu u žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení srovnatelné se zdravotním postižením uvedeným v kapitole II – onkologie, odd. A – zhoubné novotvary, položce 1c) – středně těžké postižení přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které stanovila míru poklesu pracovních schopností 45 %. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu dle § 3 citované vyhlášky zvýšila tuto hodnotu o 5 %, na celkových 50 %. Posudková komise stanovila rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu u žalobce rozsáhlou vrozenou cévní malformaci na pravé polovině trupu s malým přesahem přes střední čáru vlevo. Postižena je hrudní a břišní stěna včetně svaloviny, cévní malformace prorůstá do hrudní a břišní dutiny a lehce teče pravou plící a játra. Dle posudkové komise se jedná o zdravotní postižení

srovnatelné se středně těžkým postižením zhoubným novotvarem, stabilizovaným stavem, kde poruchy mají rozsah do poloviny stupnice úplné poruchy funkčních schopností, výkon některých denních aktivit omezen. Pokles pracovní schopnosti stanovila posudková komise horní hranicí daného rozpětí, tedy 45 %, při zohlednění rozsahu léze, inoperability, zohledněna progresse laterokaudální porce dle MRI 6/2023, chronická bolest smíšené povahy nociceptivní + neuropatická v oblasti malformace, přihlédla k profesi, kdy je žalobce vzděláván v dělnickém oboru, možnosti rekvalifikace omezené. Na podkladě objektivních lékařských nálezů posudková komise dopěla k závěru, že se jedná o zdravotní postižení nejvýše charakteru středně těžkého postižení, což vede k posudkovému zhodnocení výše uvedenému. Posudková komise dále uvedla, že se nejedná o zdravotní postižení takového stupně závažnosti a rozsahu, aby bylo možno konstatovat, že se jedná o zdravotní stav srovnatelný s těžkým či zvláště těžkým postižením uvedeným ve vyšších položkách, tj. v kapitole II., odd. A, položkách 1d), 1e), z čehož plyne, že posudkové zhodnocení v těchto dvou položkách nelze realizovat, nejsou naplněna posudková kritéria pro hodnocení dle těchto položek. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu dle § 3 citované vyhlášky zvýšila posudková komise tuto hodnotu o 5 %, na celkových 50 %. U žalobce se jedná o invaliditu II. stupně. Datum vzniku invalidity stanovila posudková komise pediatrickým vyšetřením FN Brno, tj. 15. 12. 2023, které komplexně zhodnotilo zdravotní postižení, což je ve shodě s posouzením IPZS dne 2. 4. 2024 a v námitkovém řízení dne 28. 6. 2024. Žalobce je schopen práce v podstatně menší intenzitě a rozsahu, s vyloučením práce nadměrně fyzicky namáhavé spojené se zvedáním a přenášením těžkých břemen a práce v riziku úrazu. Posudková komise se ve svém hodnocení neshoduje s posouzením IPZS dne 2. 4. 2024 a v námitkovém řízení dne 28. 6. 2024, kdy rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti bylo stanoveno zdravotní postižení uvedené v kapitole IX. – postižení srdce a oběhové soustavy, odd. B – postižení cév, položce 8b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., tj. nemoci z útlaku horní hrudní apertury, neurovaskulární kompresivní syndrom ramenního pletence, syndrom krční žebra, středně těžké funkční důsledky, snížená celková výkonnost při běžném zatížení, proto které byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 40 %, neboť toto hodnocení nezohledňovalo rozsah vrozené cévní malformace na pravé polovině trupu s malým přesahem přes střední čaru vlevo, s postižením nejen hrudní, ale i břišní stěny včetně svaloviny, s prorůstáním do hrudní a také břišní dutiny a lehce tečující pravou plící a játra.

6. Účastníci řízení se závěry posudkové komise souhlasili.
7. Podle ustanovení § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
8. Podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. a) téhož zákona, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně.
9. Podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. b) téhož zákona, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu II. stupně.
10. Podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. c) téhož zákona, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu III. stupně.

11. Krajský soud dále považuje za nutné zdůraznit, že posudkové lékařství je specializované medicínské odvětví a podřazení zjištěného postižení zdravotního stavu pod příslušnou položku vyhlášky pro posuzování invalidity může provést pouze odborník z této oblasti. Jeho činnost nemůže nahradit soud, ale ani lékař s jinou specializací, který nemá odborné předpoklady pro hodnocení zdravotního stavu podle vyhlášky o posuzování invalidity. Je rovněž třeba zmínit, že pokles pracovní schopnosti se posuzuje vzhledem k profesi (viz rozsudek NSS č. j. 5 Ads 37/2003 – 92).
12. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy komise vyhodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí, včetně případného navýšení podle § 3 této vyhlášky.
13. Jak bylo uvedeno výše, správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává, ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise je úplný a přesvědčivý (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Ads 13/2003 – 54), případně zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena.
14. Soud konstatuje, že stěžejní otázkou bylo posouzení zdravotního stavu žalobce. V soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav žalobce ve vztahu k určení invalidity a jejího stupně Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR svými posudkovými komisemi, jak plyne z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Tato komise je oprávněna nejen k celkovému posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti žalobce, ale též k posouzení schopnosti soustavné výdělečné činnosti a k zaujetí posudkového závěru o invaliditě, jejím vzniku, trvání a zániku. Z tohoto důvodu byl vypracován shora citovaný odborný lékařský posudek posudkovou komisí MPSV ČR v Ostravě. Posudková komise podala posudek v řádném složení stanoveném v § 16b zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Posudek byl vypracován s náležitostmi uvedenými v § 7 vyhlášky č. 359/2009 Sb., na základě zdravotní dokumentace žalobce. Soud považuje posudek Posudkové komise MPSV ČR v Ostravě za úplný a přesvědčivý. Soud neměl důvod zpochybnit závěry posudkové komise, že u žalobce šlo zdravotní postižení srovnatelné se zdravotním postižením uvedeným v kapitole II – onkologie, odd. A – zhoubné novotvary, položce 1c) – středně těžké postižení. Posudková komise zdůvodnila datum vzniku invalidity a také uvedla důvody, pro které se neshodla se závěry posuzujících lékařů IPZS a v námitkovém řízení. Posudková komise zhodnotila, že k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí žalobce byl invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů a šlo o invaliditu II. stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) téhož zákona. Posudková komise také zdůvodnila hodnocení na horní hranici 45 % a zvýšení míry poklesu pracovní schopnosti dle § 3 citované vyhlášky o 5 %, na celkových 50 %. Posudek PK MPSV ČR v Ostravě byl tedy stěžejním důkazem, jak výše uvedeno, splňujícím požadavek celistvosti, úplnosti a přesvědčivosti a krajský soud z tohoto posudku vycházel.

15. Soud proto v souladu s § 78 odst. 1 s. ř. s. přezkoumávané rozhodnutí žalované zrušil pro vady řízení, které spatřuje v nesprávně zjištěném skutkovém stavu a vrací věc správnímu orgánu k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s. ř. s.
16. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. a žalované byla uložena povinnost zaplatit žalobci na nákladech řízení částku 80,20 Kč (2x 40,10 Kč). Náklady řízení sestávají z nákladů jízdného autobusem hromadné dopravy z místa bydliště žalobce na ústní jednání před soudem dne 1. 7. 2025 a zpět.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava dne 1. 7. 2025

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně